

Kronieken december 2012

In de namiddag van 1/12 ontvangt Effata de burenen, namelijk de parochieploeg en enkele geïnteresseerde parochianen van Sint-Coleta en Onze-Lieve-Vrouw-Sint-Pieters, met het oog op een betere kennismaking en (nog) betere samenwerking.

Eerst overloopt Odette aan de hand van onze website, keurig voorgesteld door onze webmaster Fons, hoe Effata begon, wat de kronieken betekenen, wat de jeugdwerking is, wat 'Clemensactie' betekent, wat de toekomst inhoudt, ... Het fotoalbum krijgt wel geen uitleg, maar een aandachtige toeschouwer ziet wel onze fotograaf van dienst Jean bezig. Die foto's staan zonder twijfel al op de website!

Dan is het de beurt aan de verantwoordelijken voor Sint-Coleta en Sint-Pieters-Binnen, pastoor Dirk De Backer en zijn ploeg, maar wellicht is het belangrijk te weten dat ook zij nadenken over samenwerking en netwerking met niet parochiegebonden religieuze groepen en dat men begint te spreken over 'gedeeld leiderschap'! De parochieploeg blijkt een typische parochieploeg te zijn, met velen van buiten de parochie, met moeilijkheden voor gemeenschapsopbouw. Héél veel onderwerpen, veel werk en aandacht voor catechese voor doop, vormsel, eerste communie, uitvaarten, huwelijksvoorbereiding. Het klinkt allemaal vanzelfsprekend, maar hoe betrek je er iedereen bij: een zware opgave!

Als burenen op bezoek komen, zorg je voor koffie, thee, taart en allerlei lekkers, dat is ook Effata, géén clubje, maar een warm nest!

Dat Effata een warm nest is, maar ook een plaats waar gevierd wordt, blijkt dan uit de viering waar Bernadette ook de mensen uit Sint-Coleta en Sint-Pieters-Binnen verwelkomt. Het is donkerder dan gewoonlijk, dus is extralicht zeker wenselijk!

Vandaag beginnen we aan de advent, als voorbereiding naar Kerstmis, rustig aan. Als een kaart, getrokken uit een boek speelkaarten, is er de lezing (1 Tessalonicenzen 1, 1-5).

Die lezing is niet gewoon, we grijpen terug naar het begin, naar de oudste tekst van het christendom. Wat is het eerste dat opgeschreven is over Jezus, wat kunnen we lezen in deze kerk die nog donker is, ook als nagedachtenis aan Antoine Roels, waarvan de sterfdag vandaag herinnerd wordt door zijn familie, die hier hartelijk welkom is.

Die lezing komt uit een brief die geschreven is door Paulus aan de Christenen van Tessalonica, zowat 20 jaar na de dood van Jezus, zowat 20 jaar vóór het eerste evangelie. Die brief is dus ouder dan de evangelies die in de loop van de volgende vijftig jaar geschreven worden.

Paulus, geboren in Tarsus, uit een joods gezin, die goede contacten had met de Romeinen en die er zich op beroemde een Romeinse staatsburger te zijn. Die Paulus gaat naar Jeruzalem om er aan de voeten van Gamaliël verder te studeren. Hij hoort dat er in Jeruzalem een groepje is dat zegt dat de Messias al gekomen is en dat iedereen bij hen welkom is. De vraag is dus: deugen die wel, zijn het ware Joden? Paulus gaat die 'christenen' vervolgen, tot op die dag op de weg naar Damascus in Syrië. Dan stelt hij vast dat die Jezus, die dood is, nog leeft, en dat hij vlug terug zal komen, wat dan het einde van de tijden zal zijn.

En dus vertelt Paulus: bekeer u!

Bij de joodse christenen werd hij vermoedelijk niet voor vol aanzien. Daarom keert hij zich tot de andere mensen in Klein-Azië, in Turkije, in Macedonië, in Tessalonica, in Korinte, in Filippi. Als hij in een grote stad komt, gaat hij naar de synagoge en daar vragen ze hem: "*Vertel iets over Jeruzalem, over Jezus.*" Dan spreekt hij zo vol vuur, dat ze hem buitengooien. Hij wordt beschouwd als een professionele ruziemaker! Maar hij begint met enkelen, met een kleine christelijke gemeenschap, hij trekt van stad naar stad, langs de kusten.

In Korinte hoort hij dat het goed gaat in Tessalonica, hij zendt enkele mensen, Silvanus en Timoteüs, naar die stad en dan stuurt hij in 51 na Chr. een brief naar de christenen in Tessalonica. Het is een klassieke brief: Paulus zegt wie schrijft, aan wie de brief is geschreven. Aan de ecclesia, zij die uitgeroepen zijn om mensen te zijn die toebehoren aan God. Dan dankt hij. Wij zijn wel vergeten om te danken... In Paulus' tijd wist je niet wat er gebeurde, of zou gebeuren, wat je er kon aan doen. Wij weten wel hoe de wereld in elkaar zit en dus zien we niet meer hoeveel duizenden redenen we hebben om 'dankjewel' te zeggen. Aan mensen die de deur openmaken, aan wie koffie maakt, aan wie de verwarming aangezet heeft, aan wie de tassen afwaste, aan wie taarten bakte of chocolademousse maakte, aan wie foto's nam...

Dus zeggen we eerst dank voor de wereld, dat Hij ons heeft gered uit Egypte (dat was voor Paulus belangrijk!), dat wij mensen zijn die gered zijn uit schuldbewustzijn, uit frustratie. Wij zeggen dank omdat wij mensen zijn die ons mogen overgeven aan Gods liefde. Jezus wilde aan het einde van zijn leven: dat mensen samenkomen om te danken ('eucharistie' betekent 'danken!').

Na het breken van het brood en het delen van brood en wijn, hebben wij gedankt om het leven, gebeden voor Ives dat hij rust vindt, voor een collega die voor een zware operatie staat, voor mensen waar wij afscheid van hebben genomen. En gedankt omdat we hier mogen zijn, voor al de warmte en de steun elke keer dat we hier mogen zijn. Gevraagd dat Gij die ons kent zoals wij zijn, bij ons aanwezig zou blijven en ons gevoelig maken voor Zijn Geest van vertrouwen in de toekomst.

Advent staat in het teken van 'Armoe troef'. Daarom kreeg iedereen bij het binnenkomen een speelkaart met een verwijzing naar een aspect van armoede in onze buurt en bij het buiten gaan krijgt iedereen een andere speelkaart met de tekst van de lezing, en een kernwoord: BELOFTE. Bedankt lieve drukker!

6/12 Stuurgroepvergadering. Miet zal voortaan het verslag maken (en ze doet dat goed!). Nakaarten en voorbereiden onder andere voor de kerstnacht. Kerstmis in de gevangenis blijft een open vraag, maar wij willen niet 'op onze nest' gepakt worden! Het verblijf in Simpelveld (Ned) na Pasen gaat niet door en wordt vervangen door een verblijf in de jeugdherberg van Malmédy. Het algemene stramen van de Lekendag op 16/3/2013 wordt vastgelegd.

Blijkbaar is het ook nodig duidelijker afspraken te maken in verband met initiatieven waar Effata op aangesproken wordt; er is een echte wildgroei aan gang! Voer voor het evaluatieweekend!

Effataviering op 8/12. Na de catechese voor onze plechtige communicanten in de namiddag, Gevi op het gewone uur. Lies ziet in al dat leren voor de examens toch één lichtpunt, één ontspanning: ze vindt het 'super' hier te mogen zijn!

Maar het is vandaag ook het tweede weekend in de advent en zijn we op weg naar de examens, die zijn volgende week dan wel gedaan. Niet zo met de lezingen! Wij trachten bij de eerste christenen te komen. Zo horen wij terug wat Paulus wilde zeggen aan die mensen en weten wij wat mensen bewoog om christen te zijn!

Nu is het wel de tijd om de tweede kaars in onze 'adventskrans' aan te steken.

Moeten we wel terugkijken in de geschiedenis, is alles niet anders? Toch is het de moeite waard om naar het verleden te kijken, want geschiedenis wordt gemaakt door mensen en die zijn niet zo heel veel veranderd!

Paulus schrijft naar de Tessalonicenzen omdat hij verbaasd is dat er mensen zijn, die, zelfs als hij niet meer bij hen is, toch voortdoen. Die mensen wonen in Tessalonica, een havenstad, waar veel beweging is, in de tijd van keizer Augustus, in de tijd van de Pax Romana, toen het veilig was, waar je rustig kon handel drijven, waar alle soorten mensen samen kwamen, Perzen, Spanjaarden, ... De Romeinen namen alle speciale goden van die volkeren over, zo bleef het rustig, op de manier van: "*Zet hen maar in de rij!*" In Tessalonica kon je alles kopen, er waren gebedsgenezers, je kon je laten inwijden in geheimen, de tolerantie in de stad was zo erg als het standpunt t.o.v. de seksualiteit van vandaag (een citaat van 30 jaar geleden!). Zo maakt Paulus zich kwaad op een christen die met zijn schoonmoeder getrouwd is ...

Er wordt gezegd: "*Wij leven in een consumptiemaatschappij, zij, de mensen uit Tessalonica, niet!*" Is dat waar? Kijk naar de stad Rome die toen één miljoen inwoners had, die niets produceerden, die leefden van 'Brood en Spelen', de keizer moest maar voor hen zorgen. Zoals nu: de staat moet voor alles zorgen, als ik mijn werk verlies, moet de staat voor mij zorgen; als ik ziek wordt, moet de staat voor mij zorgen, maar ik bepaal welk ziekenhuis en welke zorgen ik moet krijgen. Wij leven met de illusie dat wij alles zelf kunnen maken, hoeveel wetten heeft die staat niet?

In zo'n maatschappij zijn er mensen die de keuze maken om anders te leven en Paulus is dankbaar om hen, hij zegt 'dankjewel!' (1 Tessalonicenzen 3, 9-13). Dat zagen we vorige week al: Paulus vindt altijd wel een reden om dankjewel te zeggen. Wij zijn vergeten dat de kapel niet proper is als ze niet gedweild wordt. Wij zijn vergeten dat brood er niet is als het niet gebakken wordt. Wij zijn vergeten dankjewel te zeggen!

Paulus zegt: "*Wij vertrouwen ons toe aan één God. Niet aan de god voor dinsdag, niet aan de god voor woensdag, niet aan de god voor donderdag. Niet aan die voor als het regent, niet aan die voor als het te droog is*". We vertrouwen ons toe aan één God die zegt: ik wil met u meegaan, en als je goed luistert je een hint geven waar je naar toe gaat.

Paulus is zeer verwonderd dat er mensen zijn die zeggen: *“Ik zal met respect naar anderen kijken, ik zal met respect omgaan met geld en met scheidsrechters (!), met respect omgaan met de crisis (denk aan al die dure geschenken met Sinterklaas!)”*

Paulus bidt dat hij zijn christenen opnieuw mag ontmoeten en hij is dankbaar voor het christendom en voor de vreugde die hem geschonken wordt. Daarom is er deze dankviering, deze eucharistie. Deze dag staat in het teken van GERECHTIGHEID, dat woord is te vinden op de kaart die we krijgen na de viering, samen met de tekst van de lezing.

Maar eerst bidden we voor een stille vaststelling: ik kom mee om te eten, om brood te smeren. *Ubi caritas et amor, ibi Christus est!* Wij bidden voor de familie Ampe, vooral voor pater Charles-Karel die vandaag begraven werd. Wij bidden voor een veilige leiding tot we bij U mogen aankomen, in deze donkere dagen dat alles ons tegenzit ...

Elien legt nog eens duidelijk uit wat dat gedoe met die kaarten betekent: wij trekken de kaart van de armoe en alle tekenen sluiten aan bij die slogan.

Voor wie denkt dat Tabor op woensdag niet meer bestaat: Tabor gaat verder! Van de voet van de berg, langzaam, rustig naar de top, nadenken, bidden, mediteren. Vandaag 12/12 en zoals Chris zegt: de advent nodigt ons uit om warmte op te zoeken en naar het licht van hoop voor elke mens. Elke stap waarmee we de koude doorbreken, brengt Kerstmis naderbij. Als wij vertrouwen op God, zal hij ons zeggen wat gerechtigheid is, de enige weg naar vrede, een weg van geduld, waar we op de hoede moeten zijn voor cynisme, kijkend hoe het licht breekt door het donkerste van de nacht.

Samen hebben wij biddend gezongen voor de moeder, die niet goed is, van een der onzen en ook voor al wie geen hoop meer heeft.

Koorrepetitie 14/12. Er zijn aalmoezeniersproblemen in de gevangenis: maar de viering moet doorgaan! In de kerstnacht zal Filip niet kunnen komen, dus moeten de liederen speciaal gekozen worden, of er zijn twee dwarsfluiten nodig voor 143G, ‘Als op de dag van de oogst’.

In Destelbergen zullen kinderen vermoedelijk het kerstverhaal vertellen in tien deeltjes en daartussen zullen wij elke keer een lied zingen, het geheel mag niet veel meer dan een uur duren! Dus ‘Puer Natus’, lied blz. 11 in twee keer (‘Daar komt een schip geladen’) en liederen blz. 19, 26, 10, en onze nummering 149, 145, 150 (“als de bassen heel laag kunnen, anders de hoge fa, maar niets ertussen!”), 151 en 142 (“géén Kerklating! Voobis, voocabitur, ...”) verder nieuws volgt, maar het kan wel op het laatste ogenblik komen: zo blijft de spanning er in!

3de zondag van de vasten op 15/12. Eerst een kaart trekken bij het binnenkomen: klaveren vier, want 4 % van de werkenden kan de dokter niet betalen!

Het gewone Introïtusgezang luidt: ‘Gaudete’. Zo heet dus ook deze dag: de zondag van de vreugde, zoals Agnes bij haar verwelcoming terecht zegt. Wij kijken uit naar de geboorte van Jezus, maar ook hoe in het nieuwe jaar Jezus in ons geboren, herboren wordt. Daarvoor hebben we ook licht nodig met een warme oproep van Agnes naar de kinderen, de jongeren en de jongeren van hart.

Vandaag is het derde adventszondag, in een duistere kapel, want het zijn duistere tijden waarin we leven. Zie wat gisteren gebeurde in Newtown in de Verenigde Staten, de plaats van een verschrikkelijk drama, waar zijn we in deze wereld toch mee bezig! We steken vandaag drie kaarsen aan voor die kinderen, voor die volwassenen, getroffen door noodlot en we vertrouwen dat er licht komt in deze duisternis.

Vorige week hadden we het over de tijd waarin Paulus leefde, een tijd die ook een beetje op de onze lijkt. Maar daar kwam nog bij dat de mensen in het Midden-Oosten het gevoel hadden dat hun God hen verlaten had en dat alleen de vreemde goden, bijvoorbeeld de Romeinse goden, er nog waren. Alleen geld en macht hadden nog iets te betekenen in de wereld die een donkere duistere vlek was.

Hoe ze moesten leven? Wat moesten ze zeggen? Zij hadden wel het verhaal van Paulus over één God. In Korinte, Efeze, Tessalonica ging het er aan toe zoals vandaag, dé vraag was: *“Hebben wij God nog nodig? Kan hij iets voor ons doen? Heeft hij de wereld nu ja of neen in de steek gelaten?”* Daartegen zegt Paulus dat God van de mensen houdt; in feite een onmogelijke boodschap voor Grieken, Romeinen, Joden, ... Met een dergelijke boodschap ben je vrijwilt voor vervolgingen want de anderen geloofden niet meer in de ‘goden’.

Paulus behoorde ook tot die groep van mensen die denken dat de wereld hernieuwbaar is, dat de wereld niet kan blijven bestaan zonder stilte, trouw, geduld, geborgenheid, gerechtigheid. Paulus geloofde niet dat het zo nog lang kan blijven duren, het zal stoppen, spoedig. Hij bereidt de mensen voor op het einde van de wereld. Ook nu weer geloven er mensen dat het einde van de wereld komt op vrijdag 21/12/2012. Als je dat ook geloofde, heb je dan een briefje geschreven, waarbij je alles afstaat aan Effata, we kunnen een steuntje gebruiken! (grapje!). Paulus geloofde dat al die deugden zouden terugkomen. Uit de lezing (1 Tessalonicenzen 4, 13-18) blijkt dat in Tessalonica enkele mensen waren gestorven en dat men zich de vraag stelde: *“Waren die niet goed? Is God kwaad op ons omdat we het niet goed doen?”*

Wij weten dat het idee van Paulus over het einde van de wereld niet uitgekomen is (zoals we dat volgende week ook zullen weten). Maar wel boeiend is de combinatie van sterven en dood. Hoe moeten we daar mee omgaan? Als er maar één God is die van mensen houdt, dan kan het niet dat die liefde stopt met de dood: die liefde gaat voort na de dood. Wat we zeker weten is: dat God komt en de wereld veranderen zal én dat niemand weet wanneer dit zal gebeuren. Intussen weten we wel dat God niet met ‘spoedig’ omgaat, maar dat Hij ons tijd laat om de zachte kanten van de wereld een kans te geven. Dat wij weten dat God dicht bij mensen wil zijn, ook als we denken, zoals nu met Newtown, dat het niet meer slechter kan gaan. Maar toch wordt het beter, als wij bereid zijn vuur aan te steken en het brandend te houden.

We hebben een derde kaart getrokken: die van méér verbondenheid, van eerlijke herverdeling van welvaart en welzijn. Vandaag is er ook een - voor Effata - uitzonderlijke omhaling voor Welzijnszorg, om te trachten toch iets te doen tegen armoede, om dat probleem toch mede te verhelpen.

Jij die dit leest: bidt met ons voor moedelozen en zij die zich wentelen in zelfbeklag, dat zij moed vinden, voor alle mensen die slachtoffers zijn van geweld én voor een vrouw die opgegroeid is in armoede en onrecht. Een vrouw die met moeite de eindjes aan elkaar kan knopen, die spreekt van zelfdoding, die steeds weer met haar armoede geconfronteerd wordt.

Bidt met ons voor een mama die in het ziekenhuis is opgenomen, dat ze beter wordt. Voor allen die in armoede leven, ook in ons midden ... Wij zingen emotie weg, maar niet uit ons hart ...: *“Draag mij, God, in barmhartigheid!”*.

Sehnsucht, heimwee en melancholie: andere woorden voor ‘saudade’? Een poëtische verklanking van al die begrippen, daar sta ik zeer kritisch tegenover, wat heeft dat met de Effatagemeenschap te maken? Maar wat Dirk De Vogelaere en zijn ploeg, zingend, voordragend en lezend, ernstig en grappend, brachten op zaterdagavond laat, in het Piccolotheater van de Academie voor Podiumkunsten, kon mijn volledige goedkeuring wegdragen, geboeid heb ik geluisterd en toegekeken! En inderdaad; ‘Onder de appelboom’ van Rutger Kopland is mooi!

21/12: algemene repetitie voor het zingen in de nachtmis, het zingen in de gevangenis en het zingen met het Davidsfonds in Destelbergen. Op zijn minst chaotisch, zoals het een goede algemene repetitie past. Er moeten echter nog veel puntjes op de i worden gezet ...

22/12: Kapelkuis in de voormiddag: je ziet dat deze gemeenschap van orde en netheid houdt! Het blinkt weer allemaal, het ruikt fris en zelfs de sporen van een slordige ‘gaatjesboorder’ zijn verwijderd.

’s Avonds is het viering voor de vierde adventszondag. Freek verwelkomt en hij vertelt over zijn reis naar Zweden, waar licht zo belangrijk is.

Vandaag is het wel de belangrijkste viering van de advent, met een uitnodiging om een nieuwe mens te worden en voldoende licht te maken om mensen te worden die trachten meer en meer op Jezus te lijken. Daarom steken we vandaag vier kaarsen aan!

Een paar weken geleden, op een zaterdagavond, lagen er in de Effatazaal een aantal boekjes met oude kerkliederen. In een van die boekjes stond er ook een ‘Biechtspiegel’. Die biechtspiegel diende om na te kijken wat allemaal fout was gegaan en om dat in de biecht te kunnen zeggen.

Alle fouten waren vermeld en dan kon je zeggen: *“Vier maal 15, tweemaal 17, ...”* De mening was toen dat het leven voor katholieken gemakkelijker was, want ze kwamen lichter van hun fouten af!

Nu zijn er geen zonden meer, de cultuur legt ons alles op, zelf fouten maken doen we niet meer ... Maar is dat waar? De biecht is in werkelijkheid geen carwash, waar we binnenrijden en proper terug buiten komen. Dat is het in het geheel niet, want het is God die onze fouten vergeeft!

Voor elke mens, in elke relatie, in elke gemeenschap moeten we kijken waar we staan en wat we kunnen veranderen. Wetend dat als we één stap zetten naar God toe, we direct geholpen worden

door God, die zelf 99 stappen naar ons toe zet. Is dat weten gemakkelijk? Neen, want dat stelt ons voor onze verantwoordelijkheid. Een viering zoals die van vandaag is dus een genademoment, we kunnen er beter uit komen.

In de advent hebben we gelezen uit de eerste brief Van Paulus aan de Tessalonicenzen. Daar staat trouwens ook de oudste biechtspiegel in! Dus kijken we hoe Paulus oproept om als christenen te leven (zie 1 Tess 5, 4-5 en 14-22) Om goed te kunnen volgen, krijgen we op een vierde kaart, die van het VERTROUWEN, de tekst van de lezing.

Vorige week zagen we dat die christenen het Laatste Oordeel alle dagen verwachtten. Als je dat verwacht, kun je dan niet beter stoppen met werken? Maar uit de tweede brief aan de Tessalonicenzen blijkt dat Paulus daar helemaal niet mee akkoord is en zelfs dreigt dat mensen die niet meer werken, ook geen eten meer zouden krijgen. Weet dan wel dat Paulus nooit geld gevraagd heeft voor wat hij deed en hij was daar zeer fier op, en dat in een tijd waar allerhande cursussen voor waarzeggerij (bijvoorbeeld) flink moesten betaald worden.

Wat moeten we dus wél doen: de moedelozen helpen, opkomen voor de zwakken, geduld hebben met iedereen, geen kwaad met kwaad verhelpen, het goede voor ogen houden, steeds blijde mensen zijn, bidden en danken tot God.

Daarom worden we stil, luisterend naar een gebed van pater Andreas. Dan een voor een naar voor komen om in stilte vergeving te vragen ... en te krijgen door Guido, Johannes of Andreas. *“Heer, onze Heer, hoe zijt Gij aanwezig!”* en eindelijk vind ik de derde stem!

Wij hebben gebeden voor allen die pijn, zorgen, verdriet hebben in deze kerstdagen, geluisterd naar een oproep tot bidden, gebeden voor de jonge Sofie die aangereden is en die vandaag begraven werd, voor haar ouders, haar grootouders, haar familie, in hoop op leven. Gebeden voor wat niet duidelijk gezegd kan worden en gedankt voor die vele mensen die er voor gezorgd hebben dat de kapel en de Taboruimte er weer piekfijn bij liggen. Gevraagd dat wij steeds die éne stap zouden zetten, erdoor getroffen dat God dan 99 stappen zal zetten naar ons toe: *“Ubi caritas et amor, ibi Christus est!”*

Samen eten op kerstavond is een traditie geworden, maar dan een die mensen samenbrengt bij de voorbereiding, die elk jaar even grondig gebeurt. Maar ook mensen samenbrengt, die op een of andere manier alleen zouden zijn, voor lekker eten, voor een schappelijke prijs. En waar telkens opnieuw dat wonder gebeurt: iedereen ruimt op, iedereen zorgt voor een opgeruimde zaal, iedereen zorgt voor wie na ons komt!

Het koor komt voor de kerstnacht 2012 iets vroeger bijeen voor een laatste inzingen. De kapel is anders ingedeeld, alles draait nu rond de kerststal. Een duistere kapel, alleen de paaskaars en de adventskaarsen branden, Lut speelt op de dwarsfluit, Lies leest de tekst van de eerste strofe van het lied ‘Uit uw hemel zonder grenzen ...’ (146)

En dan: *“Puer natus est nobis, et filius datus est nobis ...”* in een doodstille kapel. Twee lectoren, Caië en Herman wensen ons welkom, vragen stil te worden en ons hart open te stellen en mee te doen, de droom van Jesaja op te nemen in ons hart. Een droom van vrede, een aarde bedekt met vrede, God onbedwingbaar, het kerstverhaal.

Hier in de kapel hebben we een mooie kerststal. Dat steekt wat af tegen de klachten die er geweest zijn tegen de kerststallen zo in de zin van: *“Ze nemen kerstdag af van de Christenen! In plaats van ‘Vrede op aarde’ wordt het ‘vreten op aarde!’ De kerstboom wordt vervangen door een lichtbak! En kerstliederen worden alleen nog gezongen dankzij het Davidsfonds!”* Maar het kon nog gekker: de paus van Rome heeft zijn kanonnen boven gehaald. Hij heeft de kerststal leeggemaakt, os en ezel zijn verdreven. De drie koningen blijven beter onderweg, ze zouden beter ginder ver blijven ... De paus behoudt wel dat Jezus geboren is en hij behoudt ook het feit dat Maria maagd was, vóór, tijdens en na de geboorte van Jezus. We mogen zelfs het evangelie van Lucas nog lezen!

Een dergelijke discussie is goed om terug de goede richting te krijgen, de katholieke kerk is toch toe aan een vermageringskuur? Wij moeten ons opnieuw afvragen waar het echt om gaat!

Onlangs stelde men de vragen: Hoe gaan de kerken in Gent er in de toekomst uitzien? Hoe kunnen we in Gent ‘onze’ plaats behouden? Het antwoord is tweevoudig:

1. door vast te stellen dat we die plaats in Gent niet meer hebben. Of ook door ons af te vragen waarom de kerk het overal voor het zeggen moet hebben, door vast te stellen dat we weerloze mensen zijn die allang de eerste niet meer zijn!

2. door er voor te zorgen dat er in Gent gemeenschappen van gelukkige christenen zijn. Lach niet! Op de eerste plaats is het belangrijk dat we als christenen mogen leven, zoals Lucas het ons heeft gezegd.

Tijdens de Advent hebben we gelezen hoe Paulus ons wilde zien leven. Paulus was ervan overtuigd dat vóór hij stierf, God de wereld zou veranderen. Spijtig genoeg gebeurde dat niet en had God andere plannen! En 30 jaar na Paulus schrijft Lucas: God heeft zijn wereld zonder grenzen verlaten en Hij is bij ons geboren als een kind. De H. Alfonsus had een bijzondere voorliefde voor het weerloze kind: God geeft zich als kind over aan de mensen. Met de bedoeling: *"Ik wil zingen met u, ik wil dansen met u. Maar ik leg mij toch in uw hand."* Het gaat dus niet over een machtige wereld van christenen, maar over een weerloze God!

In 1967 schreef Huub Oosterhuis een tekst als een kerstgedicht (zie lied 146). In 2003 werd het uit de liedboeken verwijderd, omdat het niet genoeg godsgericht zou zijn. Het ging hem over het achtste woord in die tekst: 'tastend'. De bisschoppen in Nederland zijn nog niet gewoon om te zeggen dat God tastend komt, in al zijn weerloosheid, om ons uit te nodigen mee te gaan.

In elk geval zijn er hier al enkele gelukkige christenen, ze bestaan dus tóch!

En ... die zin 'Alles van waarde is weerloos' staat al in een gedicht uit 1974 van Lucebert (die dichtregel staat ook op café Trefpunt in Gent!).

In de voorbeden 'Stille Nacht, Heilige Nacht, ...' hebben we gebeden voor alles wat ons ter harte gaat, voor alles waar het echt op aan komt, ook voor onze gemeenschap en voor hen die van ons zijn heengegaan, dat zij allen in Zijn trouw bewaard blijven!

De voorbije adventsperiode was zeer intens, wij hebben de kaart getrokken van de toekomst, van het geloof dat wij, met Jezus, geroepen zijn om aan deze wereld te bouwen.

Het aandenken van deze Kerstmisviering, gemaakt door rusteloze handen, is een klein kerstkind, even weerloos als wij mensen.

En dan is er nog napraten, met de traditionele Glühwein, over al wat ons aan het hart ligt. Zalig Kerstmis!

Zingen in de gevangenis op 25/12. Met al die perikelen rond de aalmoezenier van de gevangenis, heeft het een tijdje aan een zijden draad gehangen of deze Kerstmis in de gevangenis zou doorgaan. Maar dan kennen ze Guido en het Effatakoor niet: de gevangenen mogen niet het slachtoffer worden. Voor Guido een zware opdracht én voorganger én koorleider zijn, in deze drukke tijd! Toch wordt het een zeer persoonlijke viering, geen automatische piloot te zien ...

Ga met ons allen mee naar de kathedraal van Straatsburg in 1313. De kathedraal is vol met mensen, er is veel licht van héél veel kaarsjes, vooraan zitten de personaliteiten en de rijken, met hun bedienden, daarachter wat paters en begijnen. Daarachter, rechtstaand want er zijn geen stoelen, wat rondlopende burgers en zelfs een paar honden!

Op de preekstoel staat, rustig en stil, een professor van de universiteit van Parijs. Wat hij zegt klinkt wonderbaarlijk: *"Mensen, als je naar hier gekomen bent omdat Jezus geboren is, ga naar huis! Als je naar hier gekomen bent omdat er nu een koning in macht is, die alles zal oplossen, ga naar huis!"* Wij vieren niet dat Jezus in 1313 of op een andere datum geboren is, wel dat hij vandaag geboren is, dat hij hier bij ons is, dat hij géén machtige heerser is die de wereld zal verbeteren. Wél vieren we dat God hier bij ons, als een kind, wil zijn.

Wij noemen die professor uit 1313 nu Meester Eckhart. Hij, een Dominicaan, heeft nadien 'heel wat' last van zijn opvattingen gehad ...

Wij zouden inderdaad willen dat er vrede is in Syrië, in Egypte, in Afghanistan, op zovele plaatsen, maar dat ligt niet in onze macht. Wat we wel kunnen dat is hier vrede brengen, straks, in de gevangenis van Gent! Door niet alle mensen te behandelen als vijanden, met klein te beginnen als God, als een klein kind, dan komt er vrede in de gevangenis van Gent. Dat is de wens van God: dat die vrede moge gebeuren, nu vandaag. Want dat zegt Hij: *"Ik zie u graag, ik wil het beste voor uw toekomst, die ligt hier in uw handen!"*

Wij hebben hen allen een zalig en gelukkig kerstfeest toegewenst: 'Joy to the world!'

Inderdaad: kerstliederen kan je zingen met het Davidsfonds. Voor het Effatakoor als aanzingkoor is dat in de Onze-Lieve-Vrouw-ter-Sneeuwkerk in Destelbergen op 26/12.

Als begin, een indrukwekkende 'Maria die zoude naer Betlehem gaen' mét het 'Puer natus'.

Dan zingen we kerstliederen, aaneengepraat door de kinderen van de Pius X school, met een verhaal van juffrouw Sandra Rots van het 5de leerjaar (zie www.basisschoolpiusx.be/wieiswie). Juf

Sandra had graag het verhaal geleid, maar ze is herstellend van een zware ingreep, en tóch is ze aanwezig bij de vele zingende mensen in de kerk.

Het verhaal gaat over een beeldhouwer, Arnout, die toevallig de blokken hout van een neergebliksemde oude eik kan gebruiken. Zeven keer gaat hij terug en denkt daarbij aan zijn overleden vrouw Sigrid. Hij is een eenzaat geworden, maar nu voelt hij een nieuwe rust. Arnout droomt van een oud verhaal, van een zwangere dame die in een stal bevalt van een gezonde baby. Daar komen ook herders op af. Als hij uit zijn droom wakker wordt weet hij wat hem te doen staat: hameren, hakken, boren, beitelen, schuren. Zeven beelden maakt hij: van Jezus, Maria, Jozef, de herders en de koningen, beelden van een bijna onnatuurlijke schoonheid, beelden die je verwarmen met nieuw leven. Hijzelf overleeft zijn werk niet. Van heinde en verre komen mensen in bewondering kijken naar die levensechte beelden. Ook de schuwe Mehmet, die vreest het land te worden uitgezet, ook Klaartje, koud in haar uitgerafelde jasje, ook de rijke boer Verpacht. Die was de vader van Sigrid, de overleden vrouw van Arnout. Na haar dood kon geen van beiden hun verdriet plaatsen. Ze gingen elkaar dan maar uit de weg. Boer Verpacht ziet ook dat andere mensen door lijden zijn getekend en dat hij dus niet alleen lijdt. Maar een deuntje fluiten kan hij misschien na al die jaren niet meer ...

Waarom ik dat verhaal samenvat? Omdat het wonderlijk goed past in Guido's verwijzing naar gelukkige christenen, alleen weten we het niet meer. Kerstliederen zingen voor een goed doel: samenwerken met 'Het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen' zoals de heer Verschraegen vraagt, is nóg beter dan de Betties uit Geel in het Sportpaleis. De voorzitter van het Davidsfonds dankt en sluit af: *"t Spel is gedaan!"* Maar hij vergist zich: 'Uit uw hemel zonder grenzen' én 'Joy to the world' sluiten af. Bedankt voor het welgemeende applaus! En inderdaad, in een kerk kan je ongestraft een omhaling doen, zeker als het voor een goed doel is!

Effataviering op 29/12. Wat te verwachten was in deze verlofperiode met familiefeesten: er is niet teveel volk! Maar Johan heeft toch tijd gehad om na te denken over al wat we 'moeten'. We moeten oudercontact beleggen, we moeten cadeautjes kopen, we moeten feestjes geven. Maar hier mogen we komen om God en elkaar te ontmoeten en te ont-moeten.

Vandaag vieren we ook de Heilige Familie. Uit de geschiedenis blijkt dat de redemptoristen ook hier een vinger in de pap hebben gehad om dit feest te organiseren.

In 1844 richt een vrome militair, kapitein Henri Belletable, in Luik de Broederschap van de Heilige Familie op. Dit gebeurt in een periode van industriële revolutie waar families uit elkaar worden gerukt, waar mannen hard moeten werken voor een hongerloon, waar kinderarbeid normaal is, waar mannen hun loon opdrieken. Die broederschap groeit en wordt door Rome tot Aartsbroederschap verheven. Paus Leo XIII richt het feest van de H. Familie in, het succes van de broederschap groeit, onder andere door de missies van de redemptoristen. In 1951 heeft de orde 700.000 leden, nog later blijkt ze niet tegen de tijdsgeest te zijn opgewassen! Uiteindelijk wordt het feest zo dicht mogelijk tegen Kerstmis gebracht, namelijk in het octaaf na Kerstmis, om het katholieke gezin op de voorgrond te plaatsen. Vandaar ook de keuze van het evangelie (Lucas 2, 41-52), maar is dat wel een goed voorbeeld voor een degelijk katholiek gezin?

Dat deel uit het evangelie is het verhaal van de twaalfjarige Jezus in de tempel. Is dát nu het beeld van de goede katholieke familie? Als je uw eerstgeborene, die van God zou komen, vergeet en hem maar na drie dagen terugvindt? Als de vader geen echte vader is, en er veel vragen over de moeder openblijven, opnieuw: is dat een beeld van de katholieke familie?

Lucas maakt zich daar helemaal geen zorgen over, maar vandaag klinkt het niet meer zo goed. Hoewel het in het Nederlands duidelijk is: *"Wist je niet dat ik in het huis van mijn vader moest zijn?"* Maar vroeger werd het evangelie in het Latijn gelezen en daarna in de preek uitgelegd, zo kon men de moeilijkheden omzeilen! Nu eindigt het verhaal met Jezus die terug meegaat met zijn ouders naar Nazaret en 'zich schikte naar hen'. Maar vroeger stond er: 'en was hen onderdanig'!

Lucas wilde wel wat anders! Hij schreef zijn evangelie in de gedachte dat Jezus níet onmiddellijk zou terug keren, dus moest de jonge christenheid zich organiseren. Ofwel door van vader op zoon door te geven, ofwel door eigen gemeenteleiders, door de Geest geleid, aan te stellen.

In de tekst die we gelezen hebben gaat het om de vader van Jezus. Maria had juist gezegd dat zijn vader en zijzelf zich ongerust maakten. Maar het is niet hetzelfde als Jezus antwoordt: *"Wist je niet dat ik in het huis van mijn vader moest zijn?"*

God heeft hier geen beeld willen meegeven hoe een ideaal gezin er zou moeten uitzien, wat wij moeten begrijpen, is dat wij elkaar moeten bemoedigen en steunen om Gods Geest zichtbaar te maken. Jezus laat zich hierbij niet leiden door de traditie, hij is zo gepakt van de liefde voor God dat hij zich steeds afvraagt wat God van hem wil en wat hijzelf daar kan aan doen.

Dus: Kerstmis is feest, ook van hoe we ons gezin, onze familie gelukkiger kunnen maken. Dat dát niet gemakkelijk is zien we aan het leven van Christus zelf!

Nog eens vraag ik jullie, die dit lezen: bid met ons voor een familie in nood, dat ze opnieuw vergeven, dat ze opnieuw kunnen beginnen. Bid met ons voor een moeder die het zeer zwaar heeft.

Bedenk met ons dat het niet eenvoudig te verstaan is dat Jezus bij ons wil komen wonen 'van al zo hoge'! Vraag hem ons te helpen om zijn kinderen te zijn.

Pater Gaston is verjaard, ook als priester: dus driewerf hoera!

Oef, was het druk rond Kerstmis! Kil en nat was het weer, nu is het tijd om deze kronieken af te ronden! Vergeet zeker niet op deze website te kijken naar het fotoalbum!

Wouter, zondag 30 december 2012